

Rannsóknarmiðstöð
um stjórnarhætti

Fyrirmyndarfyrirtæki í góðum stjórnarháttum

2015

Umsögn um stjórnarhætti: Arion banki hf.

Viðskiptaráð Íslands, Samtök atvinnulífsins, Nasdaq OMX Iceland hf. og Rannsóknarmiðstöð um stjórnarhætti við Háskóla Íslands hafa tekið höndum saman um að efla eftirfylgni íslenskra fyrirtækja hvað varðar góða stjórnarhætti. Í þeim tilgangi er fyrirtækjum veitt tækifæri til að undirgangast formlegt mat á starfsháttum stjórnar og stjórnenda. Rannsóknarmiðstöð um stjórnarhætti hefur það mat með höndum. Söfnun gagna fer fram hjá ráðgjöfum eða öðrum aðilum sem Rannsóknarmiðstöðin telur hæfa til verksins. Rannsóknarmiðstöðin byggir mat sitt í meginatriðum á því hvort gögnin gefi til kynna að viðkomandi fyrirtæki fylgi leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja sem Viðskiptaráð Íslands, Samtök atvinnulífsins og NASDAQ OMX Iceland hf. gefa út. Þau fyrirtæki sem standast matið á framangreindum forsendum er veitt nafnbótin **Fyrirmyndarfyrirtæki í góðum stjórnarháttum** (e. Excellence in corporate governance) sem þeim er að öllu jöfnu heimilt að nota í starfi sínu í eitt ár frá veitingu hennar. Þessi viðurkenning er fyrst og fremst veitt til þess að ýta undir umræður og aðgerðir sem efla góða stjórnarhætti. Markmiðið er að matsferlið auki trúverðugleika og gagnsæi stjórnarháttanna fyrirtækja gagnvart hluthöfum og öðrum hagsmunaaðilum.

Rannsóknarmiðstöð um stjórnarhætti hefur ákveðið að fyrirtækið Arion banki hf. fái viðurkenningu sem *Fyrirmyndarfyrirtæki í góðum stjórnarháttum*. Meðfylgjandi umsögn er byggð á úttekt á stjórnarháttum sem unnin var af KPMG í nóvember 2015.

Niðurstaða úttektar KPMG á stjórnarháttum Arion banka hf. gefur skýra mynd af stjórnarháttum fyrirtækisins og bendir til þess að fyrirtækið geti að mörgu leyti verið öðrum fyrirtækjum til fyrirmyndar þegar kemur að góðum stjórnarháttum.

Eftirfarandi er samantekt á helstu niðurstöðum úttektar og umsögn Rannsóknarmiðstöðvar um stjórnarhætti fyrirtækisins:

Hlutverk stjórnar:

Til fyrirmyndar: Stjórnin leggur ríka áherslu á áhættustjórnun. Allar mikilvægar og óvenju

+legar ákvarðanir eru lagðar fyrir stjórn. Hlutverk stjórnarformanns er skilgreint í starfsreglum stjórnar.

Hvað má betur fara: Arion banki hf. hefur tvo aðaleigendur en er sjálfstætt rekið fjármálafyrirtæki, 87% er í eigu Kaupskila ehf. og 13% í eigu Bankasýslu ríkisins. Kaupskil tilnefna sex stjórnarmenn og Bankasýsla ríkisins einn. Mikilvægt er að hlutverk stjórnar sé gert skýrt gagnvart eigendum félagsins, hvað varðar ábyrgð og ákvarðanir. Jafnframt er mikilvægt að eigendastefna sé skýr. Stjórnin hefur ekki tekið nægjanlega skýra afstöðu um hvaða meginhlutverk hún hefur.

Rannsóknarmiðstöð um stjórnarhætti

Verkefni stjórnar:

Til fyrirmyndar: Verksvið og verkefni stjórnar eru í samræmi við starfsreglur stjórnar. Sérstök áhersla er á áhættustjórnun. Stjórnarmenn gera árlega endurmat á störfum stjórnarinnar.

Skipulag stjórnar:

Til fyrirmyndar: Stjórnin hélt þrettán stjórnarfundum frá ágúst 2014 til ágúst 2015. Meðalfundartími er um fjórar klukkustundir. Stjórnin hefur þrjár undirnefndir: Endurskoðunar- og áhættunefnd, starfskjaranefnd og lánanefnd. Gerð er skýr krafa um að stjórnarmenn upplýsi um hugsanlega hagsmunaárekstra í einstökum málum. Stjórnarmenn hafa vikið af fundi vegna óhæfi í einstökum málum. Stjórnin hefur aðgengi að öllum gögnum sem tengjast stjórnarstarfinu í sérstöku rafrænu gagnaherbergi. Sérstök áhersla er lögð á að fundargögn séu sett fram á skýran hátt.

Hvað má betur fara: Stjórnin mætti skilgreina hvaða upplýsingar hún þarf að fá og hvort að þörf sé fyrir upplýsingar sem koma frá óháðum útektaraðilum.

Starfshættir stjórnar:

Til fyrirmyndar: Starfsreglur stjórnar voru endurskoðaðar og samþykktar í nóvember árið 2014. Stjórnin kannar reglulega hvort hún vinni samkvæmt starfsreglum og gerir endurmat á stjórnarháttum. Stjórnin hefur samþykkt siðareglur og í stjórnarháttayfirlýsingu er lögð áhersla á málefni sem tengjast samfélagslegri ábyrgð.

Hvað mætti betur fara: Umræða um samfélagslega ábyrgð hefur verið mjög takmörkuð.

Stjórnarmenn:

Til fyrirmyndar: Stjórnarmenn virðast hæfir til þess að sitja í stjórn félagsins og hafa fjölbreytta þekkingu og reynslu. Stjórn félagsins árið 2014 samanstendur af sjö stjórnarmönnum og þremur varamönnum en stjórnina skipa: Monica Caneman (formaður), Guðrún Johnsen, Benedikt Olgeirsson, Brynjólfur Bjarnason, Kirstín Þ. Flygenring, Måns Höglund og Þóra Hallgrímsdóttir. Varamenn eru: Björg Arnardóttir, Ólafur Örn Svansson og Sigurbjörg Ásta Jónsdóttir. 57% stjórnarmanna eru konur og 43% karlar. Meðalaldur stjórnarmanna er 57 ár (41 – 69 ára). Tveir stjórnarmenn eru sænskir ríkisborgarar en aðrir eru íslenskir. Allir stjórnarmenn eru óháðir að Guðrúnu Johnsen undanskildri.

Með úttekt þessari er reynt eftir fremsta megni að leggja mat á hvort umrætt fyrirtæki fylgi áðurnefndum leiðbeiningum um góða stjórnarhætti, byggt á þeim gögnum sem aflað er. Úttektin felur því ekki í sér endanlega staðfestingu á að allir þættir í stjórnun og rekstri fyrirtækjanna standist lög, reglugerðir, alþjóðleg viðmið eða tilmæli opinberra aðila. Úttektin ætti eigi að síður að veita hagsmunaaðilum mikilvæga innsýn í hvernig stjórnir og stjórnendur fyrirtækjanna haga störfum sínum almennt.